

Collegevoorstel

21AL004175

gemeente Langedijk

Datum : 4 mei 2021
 Agendanummer : 8
 Adviseur : M. (Marjan) Brethouwer
 Afdeling / team : Strategie en beleid
 Vertrouwelijk : Nee
 Onderwerp : Raadsvoorstel zienswijzen Jaarstukken 2020 HalteWerk en Begroting 2022 HalteWerk

Gevraagde beslissing(en)

De raad voor te stellen:

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de jaarstukken 2020 GR BVO HalteWerk
2. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de begroting 2022 GR BVO HalteWerk

Preventief toezicht

- Ja
- Nee

Afdoening

Paraaf manager					
Paraaf medeadviseur	BMO	VVH	OW	B&P	PUZA

	Conform voorstel	Conform aantekening gemeentesecretaris	Bespreken
Burgemeester	<i>lh</i>		
Wethouder			
Wethouder			
Wethouder	<i>lh</i>		
Wethouder			
Gemeentesecretaris	<i>lh</i>		
Aantekening secretaris:			
Collegebesluit: <i>04.05.21 CONFORM.</i>			

Burgemeester en wethouders van Langedijk,

[Signature]
 E. (Erik) Annaert
 gemeentesecretaris/directeur

[Signature]
 L.A.M. (Leontien) Kompier
 burgemeester

Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers aan deze regeling moeten indienen. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019) is vastgesteld dat de deelnemende gemeenten 10 weken de tijd hebben om hun zienswijze kenbaar te maken aan de GR. Het bestuur van de GR BVO HalteWerk heeft de jaarstukken 2020 en de begroting 2022 toegezonden. Zij stelt uw raad in de gelegenheid uw zienswijze op deze stukken in te dienen.

Begin dit jaar heeft de raad de volgende zienswijze afgegeven op de kadernota 2022 van HalteWerk:

1. HalteWerk het gesprek aan te laten gaan met de gemeenten over hoe de GR BVO HalteWerk bij de invulling van de inhoudelijke doelstellingen kan meebewegen met de financiële uitdagingen waar gemeenten in de komende jaren voor staan.
2. HalteWerk opdracht te geven om voor de begroting 2022 de indexering van 1,3% te hanteren, conform de Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord (FUGR)

HalteWerk is uitvoerder van de Participatiewet voor het realiseren van duurzame arbeid voor inwoners die een inkomen vanuit de bijstand ontvangen of op een andere manier ondersteund willen worden in hun bestaan. HalteWerk wil een perspectief aan deze inwoners bieden in de vorm arbeidsparticipatie dan wel in enigerlei andere vorm van maatschappelijke participatie en ontwikkeling.

HalteWerk voert de volgende wettelijke taken uit:

- Participatiewet (Pw),
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004),
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW),
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ),
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs),
Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI)

De uitgaven die gedaan zijn om de uitkeringen te verstrekken en inwoners via trajecten aan werk te helpen zijn de programmakosten. Deze programmakosten worden in de programmabegroting van de gemeente Langedijk en Heerhugowaard verantwoord en maken deel uit van dit voorstel.

Nadere gegevens over de uitvoering van bovenstaande wetten, de programmakosten, vindt u terug in de toelichting op de resultaten 2020 (bijlage bij de jaarstukken) en in de dashboards die de raad tweejaarlijks ontvangt.

Doelstellingen 2022

De hoofddoelstelling van de HalteWerk is om hun klanten waar mogelijk naar werk te begeleiden en waar nodig financieel te ondersteunen. Ook mensen die (tijdelijk) geen minimuminkomen kunnen verdienen, kunnen een beroep doen op ondersteuning via HalteWerk. Er is een aantal doelstellingen, die worden uitgewerkt vanaf pagina 5 van de begroting. De doelstellingen zijn:

1. Intensief klantcontact;
2. Toeleiding naar meedoen
3. Preventie en vroegsignalering
4. Continue lerende organisatie

In de begroting 2022 is rekening gehouden met nieuw beleid, als gevolg van nieuwe (toekomstige) wetgeving.

- In voorbereiding op het wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams, waarschijnlijk eind 2022) wordt voorgesteld om de komende 3 jaar op projectbasis integraal en slim (digitaal) samen te werken, om het groeiende bestand van zorgklanten te begeleiden naar werk. Er is rekening gehouden met 3 fte.
- Voor de uitvoering van de wet schuldhulpverlening (per 1 januari 2021) wordt op projectbasis ingezet op intensivering van de dienstverlening en een preventieve en efficiënte schuldenaanpak voor inwoners en ondernemers. Alle signalen van betalingsachterstanden worden outreachend en vindplaatsgericht opgepakt, waardoor er extra formatie nodig is voor 2 fte consulenten schuldhulpverlening, 0,5 fte procesbegeleiding en een (1 fte) ondersteuner bij de budgetwinkel. Deze kosten worden gedekt uit de extra middelen van het rijk voor intensivering van schulden.

Beide onderdelen geven een indicatie van de kosten. Deze zijn opgenomen in de financiële meerjarenraming (pagina 9) en zijn niet structureel. De uitvoering van deze taken en daadwerkelijke kosten van de wet Wams worden nog uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Deze begroting is in maart 2021 opgesteld, met de aanwezig kennis van dat moment. Het is aannemelijk dat er aanvullende kosten (personeel, automatisering, financieringskosten) zullen zijn vanwege de extra uitkeringen en regelingen, zoals de TOZO-4 en de TONK. Ook de ontwikkelingen met betrekking tot de afwikkeling van de Kindertoeslagen affaire heeft HalteWerk namens de gemeente een rol gekregen. De compensatie welke de gemeenten in 2021 hebben ontvangen zijn dan ook beschikbaar gesteld, maar het is niet uit te sluiten dat deze werkzaamheden ook in 2022 voortgezet moeten worden. Uiteraard zal de mogelijk doorlopende compensatie van het Rijk ingezet worden.

COVID 19 pandemie

Jaarrekening 2020

Het COVID-19 (Corona) virus heeft financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020. Het betreft de uitvoering van de TOZO. Deze regeling is in 2020 in diverse fases uitgevoerd voor de deelnemende gemeenten, maar ook uitgevoerd voor een aantal andere gemeenten, waarvoor HalteWerk de Bijzondere Bijstand Zelfstandigen (BBZ) uitvoert.

Uitvoeringsmiddelen Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)

HalteWerk is door de deelnemende gemeenten opgedragen om uitvoering te geven aan wetten, zoals omschreven in artikel 4 lid 1 j artikel 4 lid 2, onder c GR, waaronder de BBZ. De TOZO-Regeling is formeel gebaseerd op de BBZ Regeling. Daarmee valt de TOZO onder de uitvoering van de wetten voor de deelnemende gemeenten in de GR. Daarvoor heeft het college van mandaat verleend. Voor de uitvoering van de TOZO-Regeling voor de niet-deelnemende gemeenten heeft HalteWerk een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. Deze niet-deelnemende gemeenten participeren niet in de bedrijfskosten. Ze betalen voor de af te nemen diensten aan HalteWerk.

Het kabinet heeft met het neerleggen van de uitvoering van de TOZO ook uitvoeringsmiddelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn in 2020 vanwege de efficiënte inzet van softwaresystemen en mensen niet allemaal nodig geweest. Er ligt wel een verplichting om de aankomende jaren, heronderzoeken, begeleiding naar ander werk, schuldproblematiek, terugvorderingen en debiteuren beheer uit te voeren voor alle gemeenten.

Er zijn daarom de volgende afspraken gemaakt: In de afrekening 2020 van HalteWerk van de TOZO worden alle lasten en baten van de **bedrijfsvoering** meegenomen. In de baten zitten dan ook alle TOZO-vergoedingen die HalteWerk ontvangt. Dus ook die van de buitengemeenten. In deze jaarrekening wordt het overschot aan baten dan volgens de verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk uitgekeerd.

De colleges van de driedeelnemende gemeenten spreken af bij de gemeentelijke jaarrekening 2020 de raad voor te leggen om deze resterende gelden in een bestemmingsreserve te storten waarbij de aanwending van deze reserve gemandateerd wordt aan de colleges.

In een bestedingsplan ligt vast waarvoor en wanneer deze middelen aangewend kunnen worden. Het college heeft met HalteWerk de afspraak dat HalteWerk uitgaven mag doen voor het wegwerken van de uitgestelde werkzaamheden en corona-gerelateerde werkzaamheden. Het bestuur van HalteWerk zal er in de bedrijfsvoeringsrapportage op toezien dat de werkzaamheden en de bestedingen daarvoor rechtmatig en doelmatig worden aangewend. Bij de besluitvorming over de jaarrekeningen van de gemeente Langedijk en Heerhugowaard wordt voor deze werkzaamheden een bestemmingsreserve gevormd.

Begroting 2022

Door de coronapandemie en de extra werkzaamheden die HalteWerk heeft uitgevoerd voor de toekenningen van de TOZO en TONK, zijn reguliere werkzaamheden uitgesteld. Ook wordt een extra inzet in 2021 en 2022 van re-integratie met behulp van loonkostensubsidie en omscholingstrajecten voorzien en extra ingezet op intensivering van schuldhulpverlening en vroegsignalering schuldenproblematiek. De gemeenten zullen de raad voorstellen bij de behandeling van de gemeentelijke jaarrekeningen een bestemmingreserve aan te leggen van de niet bestede rijksmiddelen van de TOZO en de ontvangen gelden voor intensivering schuldenaanpak om deze uitgaven te kunnen bekostigen.

Zienswijzen kadernota 2022

1. HalteWerk het gesprek aan te laten gaan met de gemeenten over hoe de GR BVO HalteWerk bij de invulling van de inhoudelijke doelstellingen kan meebewegen met de financiële uitdagingen waar gemeenten in de komende jaren voor staan.

Met deze zienswijze die de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard bij alle GR'en, behalve de VVI, hebben ingediend is een zaadje geplant voor het gesprek in Noord-Holland Noord over de financiën van de GR'en. De portefeuillehouders financiën zijn in gesprek met elkaar tot de conclusie gekomen dat dit gesprek hand in hand gevoerd moet worden met discussie over taken van de GR'en. Als we als gemeenten willen dat een bepaalde taak uitgevoerd wordt, moeten we daar ook voor betalen. De portefeuillehouders gaan verder het gesprek met elkaar aan hoe deze discussie verder te organiseren, zodat deze niet alleen in besturen van GR'en wordt gevoerd, maar ook als gemeenten onderling, met maatwerk voor de verschillende GR'en.

Tegelijkertijd behoeft het continue aandacht of de bijdragen van de gemeenten doelmatig besteed worden en kijken we naar mogelijkheden om daar nog beter op toe te zien. Er wordt gekeken welke rol de regietafel daarin kan vervullen.

Het bestuur van HalteWerk heeft in de aanbiedingsbrief de volgende reactie opgenomen: *De pandemie versterkt de onzekere tijd waar we in zitten. Uiteraard zijn wij bereid om het gesprek aan te gaan met de deelnemende gemeenten over mogelijkheden om mee te bewegen met de financiële uitdagingen waar de gemeenten voor staan. We stellen ons daarbij voor dat het gesprek ruimte biedt om, naast de financiële kaders, ook te spreken over de inhoud van de opgave waar HalteWerk de komende jaren voor staat.*

2. HalteWerk opdracht te geven om voor de begroting 2022 de indexering van 1,3% te hanteren, conform de Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord (FUGR)

In de begroting 2022 is de index van 1,3% gehanteerd.

Nieuwe uitvoeringsstructuur Participatiewet

Op 8 september 2020 heeft de raad, kennisgenomen van en ingestemd met de aanbevelingen en conclusie van het rapport Berenschot "Een toekomstbestendig scenario voor de uitvoering van de Participatiewet". Er is opdracht gegeven voor het opstellen van een businessplan en organisatieontwerp.

Ten aanzien het proces om op basis van het richtinggevend scenario te komen tot een nieuwe uitvoeringsstructuur Participatiewet in de regio Alkmaar bestaat pas zekerheid nadat definitieve, niet omkeerbare besluiten zijn genomen. Daarom is in de begroting 2022 nog geen rekening gehouden met de effecten.

Beoogd resultaat

Het gemeentelijk standpunt ten aanzien van de jaarstukken 2020 en begroting 2022 van de GR BVO HalteWerk kenbaar te maken.

Argumenten

1. *De jaarstukken 2020 geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.*

In het jaarverslag wordt gerapporteerd over de bedrijfsvoeringskosten van HalteWerk. De jaarrekening controle 2020 heeft geleid tot een goedkeurend oordeel voor getrouwheid en rechtmatigheid.

- 2.1 *De begroting 2022 geeft geen aanleiding om een zienwijze in te dienen*

Het bestuur heeft op de zienswijzen bij de begroting een adequate reactie gegeven, waardoor het mogelijk is de financiële uitdagingen van gemeenten in relatie met de werkzaamheden van HalteWerk te bekijken. Ook is de juiste indexering toegepast.

De extra uitgaven voor nieuw beleid voor de uitvoering van de Wet Wams worden nog ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

- 2.2 Voor de uitvoering van de TOZO-Regeling voor de niet-deelnemende gemeenten heeft HTW een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. Het is mogelijk op grond van artikel 4 lid 2 onder j GR. Deze niet-deelnemende gemeenten participeren niet in de bedrijfskosten. Ze betalen voor de af te nemen diensten bij HalteWerk. Daar tegenover staat dat HalteWerk wel de verplichting heeft in de aankomende jaren om de werkzaamheden die te maken hebben met de TOZO ook voor deze gemeenten blijft verzorgen. De deelnemende gemeenten zijn hier dus risicodragers in. Op de wijze zoals voorgesteld worden deze risico's tot een minimum beperkt.

Kanttekeningen N.v.t.

Communicatie N.v.t.

Juridisch N.v.t.

Financiën

Jaarrekening 2020:

De jaarrekening sluit af met een positief bedrijfsresultaat van € 7.640.143,-. Dit leidt tot een teruggave voor Heerhugowaard van € 2.224.078,- en voor Langedijk van € 709.846,-

Dit voordelige resultaat wordt vooral veroorzaakt door de Tozo-vergoeding. Op personeelslasten is minder uitgegeven door minder scholing, en het niet tijdig kunnen opvullen van vacatures.

Met het bestuur van Haltewerk is afgesproken dat de drie gemeenten Halte Werk (Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk) aan de raad gaan voorstellen om het resultaat te reserveren voor het afwikkelen van de TOZO en voor het oppakken van de uitgestelde werkzaamheden als gevolg van Covid-19. Bij de behandeling van de jaarstukken van de gemeente zal een voorstel aan de gemeenteraad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Begroting 2022:

Uitgaven:

De totale gevraagde bijdrage voor 2022 wordt voor Heerhugowaard € 3.587.441,- en voor Langedijk € 1.576.992,-. In de meerjarenraming voor 2022 is nu een budget opgenomen van € 3.292.558,- voor Heerhugowaard en voor Langedijk € 1.467.383,-. In 2022 leidt dit voor Langedijk tot meerkosten van € 109.609,- (Heerhugowaard € 294.883,-), te verwerken in de begroting 2022 Dijk en Waard.

Voor de uitvoering van de wetgevingen Schuldhulpverlening en Wams is in 2022

€ 921.000,- nodig. Dit veroorzaakt een tekort van € 794.000,- voor de deelnemende gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk. Dit tekort is in de totale gevraagde bijdrage voor 2022 opgenomen.

De uitvoering van taken door de wet Wams wordt nog nader uitgewerkt en ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

De intensivering van schuldhulpverlening wordt bekostigd uit de extra gelden van het rijk voor intensivering van schuldenaanpak.

Inkomsten:

Het rijk stelt extra gelden voor intensivering schuldenaanpak ter beschikking. Op dit moment zijn de rijksmiddelen voor 2022 nog niet bekend.

Aan de raad zal bij de behandeling van de gemeentelijke jaarrekening worden voorgesteld om voor de overgebleven TOZO-gelden een bestemmingsreserve in te stellen. Deze reserve wordt dan gebruikt om de TOZO af te wikkelen, uitgestelde en extra werkzaamheden als gevolg van de coronamaatregelen op te pakken.

Uitvoering/vervolgstappen

Na het raadsbesluit wordt het bestuur van het HalteWerk op de hoogte gebracht van de zienswijze.

De vastgestelde begroting 2022 en jaarrekening 2020 moeten hierna door het bestuur van BVO HalteWerk op basis van de Wgr tijdig verzonden worden aan de Provincie Noord Holland.

Respectievelijk de begroting voor 1 augustus 2021 en de jaarrekening voor 15 juli 2021.

Monitoring/evaluatie

n.v.t.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Jaarstukken 2020 GR BVO HalteWerk
2. Accountantsverslag jaarrekening 2020 BVO HalteWerk (volgt eind mei 2021)
3. Begroting 2022 GR BVO HalteWerk

Bijlagen ter informatie

1. 2021-04-22 addendum Bestedingsplan Tozo vergoeding